2015 no. 39

AFKONDIGINGSBLAD VAN ARUBA

LANDSVERORDENING van 31 augustus 2015 houdende tijdelijke regels met betrekking tot het onafhankelijke toezicht bij de totstandkoming en uitvoering van de begrotingen van het Land en daarmee samenhangende aangelegenheden (Landsverordening Aruba financieel toezicht)

Uitgegeven,1 september 2015

De minister van Justitie,

A.L. Dowers

IN NAAM VAN DE KONING!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

- dat in het belang van de waarborging van de financiële positie van het Land de regering sinds eind 2009 noodzakelijke structurele hervormingen heeft doorgevoerd, in overleg met de partners van het Sociale Dialoog, op het gebied van de sociale fondsen, de volksverzekeringen, het pensioenstelsel voor overheidswerknemers, alsmede diverse afspraken heeft gemaakt en beleidsacties ondernomen, zoals het Witte Donderdag-akkoord van 28 maart 2013 en het Balanced Budget-akkoord van 5 november 2013 naar aanleiding van het rapport van de Commissie Balanced Budget Rule van 8 april 2013;
- dat de regering op 2 mei 2015 met de regering van Nederland een protocol is overeengekomen, waarin het kader wordt geschapen voor de realisering van duurzame openbare financiën door middel van toezicht op de financiële haalbaarheid van de begrotingen van het Land;
- dat binnen dit kader door Aruba en Nederland is overeengekomen dat, vooruitlopend op de instelling van een Begrotingskamer en totdat duurzaam begrotingsevenwicht is bereikt, door Aruba een onafhankelijke instantie in het leven wordt geroepen die toeziet op de toepassing door het Land van de geldende begrotingsnormen bij de totstandkoming, uitvoering en de verantwoording van de begrotingen van het Land en bij het betalingsverkeer, en die in dit verband met nog een aantal taken wordt belast;
- dat ter uitvoering van het bovenstaande de verhouding tussen de Aruba, de onafhankelijke instantie en de regering van het Koninkrijk dient te worden vastgelegd;
- dat daarbij tijdelijk met toepassing van artikel 52 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden aan de regering van het Koninkrijk enkele specifieke bevoegdheden ten aanzien van landsaangelegenheden dienen te worden toegekend;
- dat ten behoeve van het versterken en vergroten van de effectiviteit en reikwijdte van het toezicht op de openbare financiën, de benodigde financiële infrastructuur en het financieel beheer, dient de uitwisseling van technische bijstand plaats te vinden, zoals tussen de regering van Aruba en de regering van Nederland is overeengekomen;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

§1. Inleiding

Artikel 1

In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

ontwerp-begroting:	een ontwerp voor een landsverordening tot vaststelling van een begroting;
begroting:	een begroting als bedoeld in artikel V.12, eerste en derde lid, van de Staatsregeling van Aruba (AB 1987 no. GT 1);
collectieve sector:	het Land tezamen met de publiekrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met de uitvoering van sociale en volksverzekeringen en de rechtspersonen die voor meer dan 50% van hun inkomsten afhankelijk zijn van collectieve heffingen, in lijn met het System of National Accounts van de Verenigde Naties;
College:	het orgaan, bedoeld in artikel 2, eerste lid;
Minister:	de minister, belast met financiën;
ministerraad:	de ministers tezamen;
Protocol:	de op 2 mei 2015 tussen Aruba en Nederland overeengekomen afspraken over de openbare financiën van Aruba.

§2. Het College Aruba financieel toezicht

Artikel 2

1. Er is een College Aruba financieel toezicht dat onverminderd het elders in deze landsverordening vermelde als taak heeft:
   a. het toezien op de toepassing door het Land van de normen, bedoeld in artikel 14, bij de uitvoering en de verantwoording van de begroting en bij het betalingsverkeer;
   b. het toetsen of het Land voldoet aan de bij deze landsverordening vastgelegde voorwaarden voor het aangaan van rentedragende leningen en rentedragende kredieten;

c. het rapporteren aan en adviseren van de Minister, de ministerraad, de regering van het Koninkrijk, alsmede de Staten;
d. het toezien op de voortgang van de implementatie van de verbetering van het financieel beheer.

2. De regering van het Koninkrijk kan, in overeenstemming met de ministerraad, beleidsregels vaststellen en algemene en bijzondere aanwijzingen geven ten aanzien van de uitoefening van de in deze landsverordening aan het College toegekende taken en bevoegdheden.
3. Het College verstrekt desgevraagd inlichtingen over zijn werkzaamheden aan de ministerraad door tussenkomst van de Minister, de Staten en aan de regering van het Koninkrijk.
4. Het College zendt eens per halfjaar een schriftelijk verslag over zijn werkzaamheden aan de ministerraad door tussenkomst van de Minister, de Staten, de regering van het Koninkrijk, de beide Kamers van de Nederlandse Staten-Generaal van Nederland.

Artikel 3

1. Het College bestaat uit drie leden, waaronder een voorzitter.
2. De voorzitter en de andere leden worden op grond van deskundigheid benoemd. Per lid geschiedt de aanbeveling tot benoeming als volgt:
   a. de voorzitter door de regering van het Koninkrijk;
   b. een lid door Aruba;
   c. een lid door Nederland.
3. De leden van het College oefenen hun functie uit zonder last of ruggespraak.
4. De leden worden benoemd voor een periode van drie jaar. Zij kunnen daarna worden herbenoemd.
5. Een lid wordt op eigen verzoek ontslagen.
6. Een lid kan worden geschorst of ontslagen wegens ongeschiktheid voor de vervulde functie, dan wel wegens andere zwaarwegende in zijn persoon gelegen redenen, dan wel wegens het aanvaarden van een ambt, betrekking of functie als bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid.
7. Over ontslag wordt de aanbevelende minister-president of de voorzitter van de raad van ministers van het Koninkrijk vooraf geraadpleegd.
8. Voorafgaande aan een ontslag of een schorsing als bedoeld in het zesde lid wordt het College gehoord, tenzij de omstandigheden met betrekking tot het ontslag of de schorsing dat horen belemmeren.
9. Benoeming, schorsing en ontslag geschieden door de regering van het Koninkrijk overeenkomstig het Protocol.

Artikel 4

1. Een lid van het College kan niet tevens zijn:
   a. Gouverneur;
   b. minister van Aruba of minister of staatssecretaris van een ander land van het Koninkrijk;
   c. commissaris van de Koning of gedeputeerde in Nederland;
   d. lid van de Staten of van een daarmee vergelijkbaar orgaan van Nederland, of op de lijst staan of hebben gestaan van enige politieke partij binnen het Koninkrijk der Nederlanden;
   e. burgemeester of wethouder dan wel gezaghebber of eilandgedeputeerde in een ander land van het Koninkrijk;
   f. lid van de Raad van Advies van Aruba of van een daarmee vergelijkbaar college van een ander land van het Koninkrijk;
   g. lid, staatsraad of staatsraad in buitengewone dienst van de Raad van State van het Koninkrijk;
   h. lid van de Algemene Rekenkamer van Aruba of van een daarmee vergelijkbaar college van een ander land van het Koninkrijk;
   i. lid van de Sociaal-Economische Raad van Aruba of van een daarmee vergelijkbaar orgaan van een ander land van het Koninkrijk;
   j. ombudsman of substituut-ombudsman van Aruba of van een ander land van het Koninkrijk;
   k. ambtenaar bij, of als zelfstandige werkzaam voor een bestuursorgaan van Aruba of een ander land van het Koninkrijk of een daaronder ressorterende instelling of dienst of een werknemer bij een vennootschap, een stichting of een andere privaatrechtelijke rechtspersoon die door een bestuursorgaan in het leven is geroepen.
2. Een lid vervult voor het overige geen andere betrekking of nevenfunctie die ongewenst is met het oog op een goede vervulling van zijn functie of de handhaving van zijn onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin.
3. Een lid meldt het voornemen tot het aanvaarden van een andere betrekking of nevenfunctie aan het College. Het College informeert de Minister en de Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
4. Het College maakt de nevenfuncties van een lid openbaar. Openbaarmaking geschiedt bij zijn benoeming en voorts door jaarlijkse publicatie van een opgave van deze nevenfuncties in de Landscourant en in Nederland op een door Nederland te bepalen wijze.

Artikel 5

1. Het College stelt ter uitvoering van zijn taken een bestuursreglement vast, waarin in ieder geval regels over de besluitvorming, werkwijze, procedures en de publicatie van adviezen zijn opgenomen. In het reglement worden voorts regels opgenomen over de verdeling van de werkzaamheden bij de voorbereiding van de besluiten en adviezen van het College.
2. Het bestuursreglement wordt bekendgemaakt in de Landscourant en in Nederland op een door Nederland te bepalen wijze.
3. De voorzitter en de secretaris van het College zien toe op een doelmatige en voorspoedige uitvoering van de taken van het College.
4. Een lid kan zich doen vertegenwoordigen door een ander lid, mits daartoe schriftelijk volmacht is verleend aan dat andere lid. De voorzitter beoordeelt de deugdelijkheid van de volmacht. Een lid kan slechts voor één ander lid als gevolmachtigde optreden.
5. Het College streeft bij het nemen van besluiten naar consensus. Indien bij het nemen van besluiten door het College de stemmen staken, heeft de voorzitter de doorslaggevende stem.

Artikel 6

1. Het College heeft een secretaris.
2. Aan de secretaris kunnen medewerkers worden toegevoegd.
3. De secretaris en de medewerkers staan onder gezag van het College en leggen uitsluitend aan het College verantwoording af.
4. De secretaris en de medewerkers zijn geen lid van het College.

Artikel 7

1. Voor zover van toepassing, zijn leden van het College, de secretaris en medewerkers van het College, alsmede hun echtgenoten of geregistreerde partners en minderjarige kinderen voor zover zij met hen een gemeenschappelijke huishouding voeren, van rechtswege toegelaten tot Aruba.
2. Aan de desbetreffende leden, de secretaris en medewerkers van het College, alsmede aan hun echtgenoten of geregistreerde partners worden geen nadere voorwaarden gesteld voor de uitoefening van een beroep of het verrichten van arbeid in Aruba.

Artikel 8

1. Het College is bevoegd een ieder alle inlichtingen te vragen die het College voor de uitoefening van zijn taken nodig acht.
2. De minister wie zulks aangaat en de rechtspersonen die tot de collectieve sector behoren:
   a. verstrekken aan het College onverwijld en zonder voorbehoud alle gegevens en inlichtingen die het College voor de uitoefening van zijn taken nodig acht;
   b. verlenen aan het College dan wel aan de door hem aangewezen vertegenwoordigers, te allen tijde toegang tot dan wel inzage in alle administraties, documenten en andere informatiedragers voor zover dit naar het oordeel van het College voor de uitoefening van zijn taken nodig is.
3. Het College neemt de met betrekking tot natuurlijke personen en rechtspersonen geldende geheimhoudingsplicht in acht.

Artikel 9

1. Indien het College naar het oordeel van de regering van het Koninkrijk ernstig in gebreke blijft bij de uitoefening van zijn taak, kan die regering de noodzakelijke voorzieningen treffen.
2. Deze voorzieningen worden, spoedeisende gevallen uitgezonderd, niet eerder getroffen dan nadat het College in de gelegenheid is gesteld om binnen een door de regering van het Koninkrijk te stellen termijn alsnog zijn taak naar behoren uit te voeren.

§3. De procedure voor de advisering over ontwerp-begrotingen en de beoordeling van begrotingen door het College

Artikel 10

1. Op verzoek van de Minister adviseert het College binnen veertien dagen na ontvangst van dat verzoek over een ontwerp-begroting of een ontwerp-landsverordening tot wijziging van een begroting. Het College kan de Minister en de ministerraad ook ongevraagd adviseren over een ontwerp-begroting of een ontwerp-landsverordening tot wijziging van een begroting.
2. Indien advies is uitgebracht op een ontwerp-begroting of een ontwerp-landsverordening tot wijziging van een begroting, gaat de aan de Staten aangeboden ontwerp-begroting onderscheidenlijk ontwerp-landsverordening tot wijziging van een begroting vergezeld van dat advies, waarbij in de bijbehorende memorie van toelichting wordt aangegeven, in hoeverre en op welke wijze rekening is gehouden met het advies.

3. Onverminderd het eerste lid, kan het College gevraagd en ongevraagd:
   a. de Minister adviseren gedurende de voorbereiding van een ontwerp-begroting of een ontwerp-landsverordening tot wijziging van een begroting;
   b. de ministerraad adviseren gedurende de behandeling door dat college van een ontwerp-begroting of een ontwerp-landsverordening tot wijziging van een begroting.

Artikel 11

1. Onverwijld nadat een ontwerp-begroting of een ontwerp-landsverordening tot wijziging van een begroting is vastgesteld, zendt de Minister die begroting of landsverordening tot wijziging van een begroting aan het College.
2. Indien het College van oordeel is dat een begroting onderscheidenlijk landsverordening tot wijziging van een begroting als bedoeld in het eerste lid geheel of gedeeltelijk niet in overeenstemming is met de normen, bedoeld in artikel 14, brengt het College een advies uit aan de Minister binnen veertien dagen na ontvangst van die begroting onderscheidenlijk landsverordening tot wijziging van een begroting.
3. Het advies, bedoeld in het tweede lid, bevat de gemotiveerde bevindingen met betrekking tot de uitgevoerde beoordeling aan de hand van de normen, bedoeld in artikel 14, en voorts zo nodig aanbevelingen met betrekking tot de wijze waarop de begroting onderscheidenlijk landsverordening tot wijziging van een begroting in overeenstemming met de normen, bedoeld in artikel 14, kan worden gebracht.
4. Indien een advies als bedoeld in het tweede lid aanbevelingen bevat als bedoeld in het derde lid, deelt de Minister in overeenstemming met de ministerraad binnen veertien dagen na ontvangst van dat rapport aan het College mee, in hoeverre en op welke wijze rekening zal worden gehouden met die aanbevelingen en, indien aan de orde, onder vermelding van de termijnen die daarbij in acht zullen worden genomen.
5. Indien naar het oordeel van het College de Minister met de in het vierde lid bedoelde mededeling niet of niet voldoende de normen, bedoeld in artikel 14, in acht neemt, dan wel indien de Minister nalaat die mededeling aan het College te doen, geeft het College binnen veertien dagen na ontvangst van de mededeling, respectievelijk na het uitblijven ervan, daarover bericht aan de ministerraad door tussenkomst van de Minister en aan de Staten.

Artikel 12

1. Indien na ten minste zeven dagen na verzending van het bericht, bedoeld in artikel 11, vijfde lid, naar het oordeel van het College sprake blijft van een begroting onderscheidenlijk landsverordening tot wijziging van een begroting die geheel of gedeeltelijk niet

voldoet aan de normen, bedoeld in artikel 14, bericht het College na afloop van die periode dienaangaande de regering van het Koninkrijk.

2. Een bericht als bedoeld in het eerste lid, kan vergezeld gaan van een gemotiveerd advies tot het geven van een aanwijzing aan de ministerraad om de begroting onderscheidenlijk landsverordening tot wijziging van een begroting zodanig aan te passen dat deze voldoet aan de normen, bedoeld in artikel 14.
3. Het College zendt gelijk met het advies, bedoeld in het tweede lid, een copie daarvan aan de Minister. Daarop beslist de Minister, in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad, of de uitvoering van de begroting of een deel daarvan wordt opgeschort. Het College bericht voorts de Staten dat het advies is verzonden.
4. Gedurende de periode dat de uitvoering van de begroting geheel of gedeeltelijk is opgeschort, geldt de begroting of deel van de begroting van het daaraan voorafgaande begrotingsjaar. De Minister legt deze voorafgaande begroting onverwijld ter beoordeling voor aan het College. Artikel 11, alsmede het eerste tot en met derde lid zijn voor zover mogelijk van overeenkomstige toepassing op deze voorafgaande begroting.
5. Indien een advies als bedoeld in het tweede lid daartoe naar het oordeel van de regering van het Koninkrijk aanleiding geeft, kan deze besluiten tot het geven van een aanwijzing aan de ministerraad om de begroting onderscheidenlijk landsverordening tot wijziging van een begroting zodanig aan te passen dat deze voldoet aan de normen, bedoeld in artikel 14. Alvorens een voorstel voor een zodanige aanwijzing wordt ingediend, wordt de ministerraad van Aruba in de gelegenheid zijn visie te geven.

Artikel 13

1. Indien het College op 15 december nog geen vastgestelde begroting van het daaropvolgende begrotingsjaar heeft ontvangen en er naar zijn oordeel ook geen uitzicht bestaat dat binnen een redelijke termijn alsnog een ontwerp-begroting, respectievelijk een begroting zal worden toegezonden, bericht het College dienaangaande de regering van het Koninkrijk.
2. Een bericht als bedoeld in het eerste lid, kan vergezeld gaan van een gemotiveerd advies tot het geven van een aanwijzing aan de ministerraad om alsnog een ontwerp-begroting, respectievelijk een begroting aan het College te zenden.
3. Indien een advies als bedoeld in het tweede lid daartoe naar het oordeel van de regering van het Koninkrijk aanleiding geeft, kan deze besluiten tot het geven van een aanwijzing aan de ministerraad om alsnog een ontwerp-begroting, respectievelijk een begroting aan het College te zenden. Het College zendt gelijk met het advies, bedoeld in het tweede lid, een afschrift daarvan aan de Minister en bericht de Staten dat het advies is verzonden.

4. Onverminderd artikel 11, eerste lid, van de Comptabiliteitsverordening 1989, strekt de begroting van het voorafgaande dienstjaar tot grondslag van het beheer, indien bij de aanvang van een dienstjaar er geen op dat jaar betrekking hebbende begroting is vastgesteld.

§4. De normen voor de beoordeling van begrotingen en voorgenomen geldleningen

Artikel 14

1. Het College beoordeelt de begroting en de uitvoeringsgegevens van de ministeries en van de overige onderdelen van de collectieve sector.
2. Voor de collectieve sector bedraagt het tekort voor het begrotingsjaar 2015 maximaal 3,7% van het BBP, in 2016 maximaal 2,0%, in 2017 0,5%, met in 2018 een overschot van minimaal 0,5%.
3. Bij de beoordeling, bedoeld in het eerste lid, worden de volgende aspecten betrokken:
   a. in de begroting en de meerjarige begroting zijn alle verwachte uitgaven en verwachte ontvangsten opgenomen, waaronder de risico's vanwege financieringsconstructies buiten de begroting om;
   b. de in de begroting opgenomen ontvangsten en uitgaven zijn toereikend toegelicht;
   c. de uitgaven en ontvangsten vinden plaats in het jaar waarin de verplichtingen daartoe zijn aangegaan, tenzij dit vanuit bedrijfseconomisch perspectief evident onverstandig is;
   d. de begroting is zodanig ingericht dat zij voldoet aan de criteria van ordelijkheid en controleerbaarheid.
4. Bij de begroting wordt een uiteenzetting verstrekt van de financiële toestand van de collectieve sector.

Artikel 15

1. Indien de Minister in een bepaald dienstjaar voornemens is geldleningen aan te trekken, wordt zulks opgenomen in de desbetreffende begroting.
2. Van de aangetrokken leningen wordt melding gemaakt in de uitvoeringsrapportages, bedoeld in artikel 17.
3. De Minister informeert het College indien bij de uitvoering van de begroting de omvang van een lening het begrote leningbedrag dreigt te overschrijden.
4. Het College beoordeelt op basis van de voornemens tot het aantrekken van geldleningen, bedoeld in het eerste lid, de meldingen, bedoeld in het tweede lid, en de verstrekte informatie, bedoeld in het derde lid, of de begroting voldoet aan de normen, bedoeld in

artikel 14. Het College beoordeelt daarbij tevens of voldaan wordt aan de afspraken over de verbeteringen van het financieel beheer, voor zover deze betrekking hebben op het aantrekken van leningen.

5. Indien geldleningen ten laste van het Land worden aangetrokken in het kader van een open biedingprocedure bij de Centrale Bank van Aruba, gebeurt dat aantrekken in overeenstemming met een advies daarover van die instelling.
6. De Minister bericht, na overleg met de ministerraad, het College over een voornemen tot het onderhands aantrekken van een geldlening, onder bijvoeging van de voorwaarden van de aangeboden geldleningen. Het College adviseert op basis van een onderlinge vergelijking van de leningvoorwaarden binnen veertien dagen na ontvangst van dat bericht. Indien de Minister, na overleg met de ministerraad, afwijkt van het advies van het College, geschiedt dat met een gemotiveerd besluit. De Minister informeert het College over het genomen besluit.
7. Het College kan de regering van het Koninkrijk berichten als blijkt dat de Minister afwijkt van het advies, bedoeld in het zesde lid. Bij dat bericht kan het College adviseren tot het geven van een aanwijzing met betrekking tot het onderhands aangaan van leningen. Het College zendt gelijk met het advies een afschrift daarvan aan de ministerraad en bericht de Staten dat het advies is verzonden.
8. Op een advies als bedoeld in het zesde lid kan de regering van het Koninkrijk besluiten tot het geven van een aanwijzing met betrekking tot het onderhands aangaan van leningen. Artikel 12, vijfde lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

§5. De uitvoering van begrotingen en de verantwoording daarover

Artikel 16

1. Indien een minister nalaat een voorziening ter uitvoering van een beleidsvoornemen te treffen of deze op een zodanig tijdstip vaststelt, implementeert of uitvoert dat de haalbaarheid van de uitgaven- en ontvangstenramingen in gevaar komt, adviseert het College de Minister hierover. Artikel 11, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.
2. Het College adviseert eveneens overeenkomstig artikel 11, derde lid, indien een minister niet met een voorgestelde voorziening instemt of daarmee op een zodanig tijdstip instemt dat de haalbaarheid van de uitgaven- en ontvangstenramingen in gevaar komt.
3. Op adviezen als bedoeld in het eerste en tweede lid, is artikel 12 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17

1. De Minister zendt uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal namens de ministerraad een uitvoeringsrapportage aan het College, waarin in ieder geval wordt opgenomen informatie over de uitputting van de begroting en de daarmee samenhangende resterende verplichtingenruimte en een liquiditeitsplanning, over eventuele nieuwe beleidsvoornemens met financiële consequenties en over mee- en tegenvallers in de uitvoering van de begroting. Een kopie van de uitvoeringsrapportage wordt tevens verzonden naar de Staten.
2. Het College en de Minister stellen het model van de uitvoeringsrapportage gezamenlijk vast.
3. Indien uit de uitvoeringsrapportage blijkt dat er een tekort dreigt of reeds is gerealiseerd, geeft de Minister in die rapportage aan welke maatregelen worden genomen ter compensatie van het tekort.
4. Uiterlijk op 31 augustus van ieder jaar verstrekt de Minister een kopie van de vastgestelde jaarrekening over het voorafgaande jaar aan het College.
5. Indien de jaarrekening op het tijdstip, genoemd in het vierde lid, nog niet is vastgesteld, verstrekt de Minister de in voorbereiding zijnde jaarrekening naar de stand van dat tijdstip. De Minister verstrekt het rapport van de Algemene Rekenkamer, alsmede de bevindingen van de Centrale accountantsdienst op het ontwerp van de jaarrekening onmiddellijk na de ontvangst daarvan aan het College.
6. Indien uit de vastgestelde jaarrekening blijkt dat er sprake is van een tekort, geeft de Minister tegelijk met de jaarrekening aan, welke maatregelen in het daarop volgende jaar worden genomen ter compensatie van de gevolgen voor de schuldpositie van dat tekort.
7. Het College beoordeelt de voorgenomen maatregelen, bedoeld in het derde en het zesde lid, aan de hand van de normen, genoemd in artikel 14, en zendt de Minister binnen veertien dagen na ontvangst van de betreffende uitvoeringsrapportage een advies overeenkomstig artikel 11, derde lid.
8. Op een advies als bedoeld in het zevende lid, zijn de artikelen 11, vierde en vijfde lid, en 12 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18

1. Indien het College op 31 augustus van enig jaar nog geen vastgestelde jaarrekening over het voorgaande jaar heeft ontvangen en er naar zijn oordeel ook geen uitzicht bestaat dat binnen een redelijke termijn alsnog een ontwerp-jaarrekening, respectievelijk een vastgestelde jaarrekening zal worden toegezonden, bericht het College dienaangaande de regering van het Koninkrijk.

2. Een bericht van het College als bedoeld in het eerste lid kan vergezeld gaan van een gemotiveerd advies tot het geven van een aanwijzing aan de Minister alsnog een ontwerp-jaarrekening, respectievelijk een vastgestelde jaarrekening ter beoordeling toe te zenden aan het College.
3. Het College zendt gelijk met het advies, bedoeld in het tweede lid, een afschrift daarvan aan de ministerraad en bericht de Staten dat het advies is verzonden.
4. Op een advies als bedoeld in het tweede lid kan de regering van het Koninkrijk besluiten tot het geven van een aanwijzing aan de Minister alsnog een ontwerp-jaarrekening, respectievelijk een vastgestelde jaarrekening ter beoordeling toe te zenden aan het College. Artikel 12, vijfde lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 19

1. De Minister rapporteert uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal aan het College over de stand van zaken van het financieel beheer. Artikel 17, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op het model van het rapport.
2. Het College kan aanbevelingen geven op het terrein van het financieel beheer, rekening houdend met de bevindingen van de Centrale accountantsdienst en het rapport van de Algemene Rekenkamer.

Artikel 20

1. Een minister gaat uitsluitend financiële verplichtingen aan voor zover deze zijn opgenomen in een begroting die niet ingevolge artikel 12, derde lid, is opgeschort.
2. Een minister legt het voornemen tot het aangaan van een financiële verplichting, voor zover het de limieten voor financieel zelfbeheer, zoals die gelden bij de inwerkingtreding van deze landsverordening, te boven gaat, voor advies voor aan de Minister of een door deze aan te wijzen ambtenaar. Een positief advies wordt verleend, indien de financiële verplichting voortvloeit uit de uitvoering van de begroting. De in de eerste volzin bedoelde limieten kunnen na overleg met het College gewijzigd worden.
3. Indien een minister financiële verplichtingen aangaat zonder of in afwijking van een positief advies als bedoeld in het tweede lid, kan de Minister voorafgaand toezicht instellen op het aangaan van financiële verplichtingen door die minister in die zin, dat ten laste van de desbetreffende begroting of bepaalde onderdelen van die begroting alleen financiële verplichtingen mogen worden aangegaan, nadat de Minister daarmee heeft ingestemd. Gelijk met het instellen van voorafgaand toezicht stelt de Minister het College daarvan in kennis onder verzending van een kopie van die kennisgeving naar de Staten.

4. In de uitvoeringsrapportages, bedoeld in artikel 17, eerste lid, wordt tevens gerapporteerd over de gevallen waarin een minister financiële verplichtingen is aangegaan zonder of in afwijking van een positief advies, als bedoeld in het tweede lid, en over de gevallen waarin toepassing is gegeven aan het derde lid.
5. Indien een minister financiële verplichtingen aangaat zonder of in afwijking van een positief advies als bedoeld in het tweede lid, en het voorafgaand toezicht door de Minister uitblijft of niet toereikend is, kan het College de Minister adviseren om een beslissing onderscheidenlijk een nadere beslissing te nemen als bedoeld in het derde lid. Het College bericht de Staten dat het advies is verzonden.
6. Indien na het in het vijfde lid bedoelde advies blijkt dat het toezicht door de Minister nog steeds uitblijft dan wel niet toereikend is, kan het College dat berichten aan de regering van het Koninkrijk. Bij dat bericht kan het College adviseren tot het geven van een aanwijzing dat ten laste van de desbetreffende begroting of bepaalde onderdelen van die begroting geen financiële verplichtingen worden aangegaan, voordat het College daarmee heeft ingestemd. Gelijk met dat advies zendt het College een afschrift daarvan aan de ministerraad en bericht het College de Staten dat het advies is verzonden.
7. Op een advies als bedoeld in het zesde lid, kan de regering van het Koninkrijk besluiten dat ten laste van de desbetreffende begroting of bepaalde onderdelen van die begroting geen financiële verplichtingen worden aangegaan, voordat het College daarmee heeft ingestemd. Artikel 12, vijfde lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.
8. De instemmingen, bedoeld in het derde en het zevende lid, worden verleend, indien de desbetreffende financiële verplichting voldoet aan het eerste lid.
9. Het eerste tot het met het achtste lid is van overeenkomstige toepassing op het aangaan van financiële verplichtingen en het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen waartoe door de Staten is besloten.

Artikel 21

1. De Minister houdt een register bij van de namen en functies van de personen die gemachtigd zijn tot het verrichten namens het Land van privaatrechtelijke rechtshandelingen die voortvloeien uit een besluit tot het aangaan van financiële verplichtingen. Daarbij geeft hij tevens aan voor welke rechtshandelingen en tot welke bedragen die personen gemachtigd zijn. De Minister maakt dit register bekend na elke wijziging, maar in ieder geval elke zes maanden. Bekendmaking geschiedt op de website van het Land.
2. Indien toepassing is gegeven aan artikel 20, zevende lid, wordt, na inwerkingtreding van een aanwijzing, in het register bij de desbetreffende personen aangetekend dat voor het aangaan van verplichtingen de voorafgaande instemming van het College is vereist.
3. Privaatrechtelijke rechtshandelingen betreffende het aangaan van financiële verplichtingen als bedoeld in het eerste lid, zijn nietig, indien zij zijn aangegaan door personen die

daartoe blijkens het register, bedoeld in het eerste en tweede lid, niet of onvoldoende gemachtigd zijn.

4. In afwijking van het derde lid is een rechtshandeling als bedoeld in dat lid wel rechtsgeldig als de bevoegdheid tot het aangaan van de verplichting blijkt uit een ten behoeve van die rechtshandeling verstrekte schriftelijke machtiging van de Minister die enkel in incidentele gevallen wordt verstrekt.
5. De Minister verstrekt kopieën van de in het vierde lid bedoelde machtigingen aan het College.
6. Het College kan de Minister aanbevelingen geven ter zake van de wijze waarop het beheer wordt gevoerd van het register, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 22

1. Het Centraal Bureau Statistiek rapporteert aan de Minister uiterlijk op 1 september over de uitgaven-, ontvangsten-, tekort- en schuldcijfers van het voorafgaande jaar van de collectieve sector.
2. De Minister zendt de rapportage, bedoeld in het eerste lid, binnen twee weken naar het College. Indien uit die rapportage blijkt dat een hoger tekort respectievelijk lager overschot resulteert dan het in artikel 14 bedoelde tekort respectievelijk overschot, bericht de Minister het College gelijktijdig met toezending van de rapportage over het beleid dat zal worden gevoerd ter compensatie als bedoeld in artikel 17, zesde lid.
3. Indien na kennisneming van de rapportage, bedoeld in het eerste lid, naar het oordeel van het College de Minister niet of niet voldoende compensatie aandraagt, doet het College binnen veertien dagen na ontvangst van de rapportage aan de Minister aanbevelingen over de te nemen maatregelen.
4. Indien na ten minste veertien dagen na het doen van de aanbevelingen, bedoeld in het derde lid, naar het oordeel van het College sprake blijft van een onvoldoende compensatie, bericht het College na afloop van die periode dienaangaande de regering van het Koninkrijk.
5. Op het bericht, bedoeld in het zevende lid, is artikel 12, tweede en vijfde lid, van overeenkomstige toepassing.

§6. Bijzondere omstandigheden

Artikel 23

1. Indien dit nodig is in verband met het herstel van schade veroorzaakt door buitengewone gebeurtenissen, waaronder natuurrampen, kan de Minister in overeenstemming met

de ministerraad, de Staten en vervolgens in overeenstemming met de regering van het Koninkrijk, worden besloten tot afwijking van de normen, bedoeld in artikel 14.

2. Indien in spoedeisende gevallen de overeenstemming met de regering van het Koninkrijk niet kan worden afgewacht, kan de Minister in overeenstemming met de ministerraad, de Staten en met de voorzitter van de raad van ministers van het Koninkrijk verplichtingen aangaan die niet voortvloeien uit de uitvoering van de begroting.
3. Indien geen contact mogelijk is met de voorzitter van de raad van ministers van het Koninkrijk kan de Minister in overeenstemming met de ministerraad de noodzakelijke maatregelen treffen die kunnen leiden tot een afwijking van de normen, bedoeld in artikel 14.

Paragraaf 6a.

Artikel 24

1. Tegen een besluit van de regering van het Koninkrijk als bedoeld in deze landsverordening, houdende een of meer aanwijzingen, staat voor de Minister, handelende in overeenstemming met de ministerraad, gedurende dertig dagen na verzending van het desbetreffende besluit beroep open bij de regering van het Koninkrijk. De Raad van State van het Koninkrijk is belast met het voorbereiden van het ontwerp-besluit inzake de beslissing op het beroep. Het besluit wordt in het Afkondigingsblad van Aruba bekendgemaakt, en ter kennis van de ministerraad en de Staten gebracht.
2. De Raad van State van het Koninkrijk kan bij de voorbereiding van het ontwerp-besluit, bedoeld in het eerste lid, belanghebbenden, getuigen, deskundigen en tolken oproepen om tijdens het onderzoek ter zitting te worden gehoord. De Raad van State van het Koninkrijk stelt in ieder geval de Minister en zo hij dat wenselijk acht, andere ministers in de gelegenheid te worden gehoord.
4. Het ontwerp-besluit inzake de beslissing op het beroep, bedoeld in het eerste lid, is niet openbaar.
5. Het beroep schorst niet de werking van het besluit waartegen het is gericht.
6. De vice-president van de Raad van State van het Koninkrijk kan een procesreglement vaststellen voor de behandeling van het beroep, bedoeld in het eerste lid, en van het verzoek om een voorlopige voorziening, bedoeld in artikel 25.
7. Het besluit wijkt niet af van het ontwerp, voor zover het advies van de Raad van State van het Koninkrijk uitsluitend is gebaseerd op rechtmatigheidsgronden, en voor het overige uitsluitend indien zeer zwaarwegende, op het in deze landsverordening geregelde toezicht betrekking hebbende gronden daartoe aanleiding geven. Indien het besluit afwijkt van het ontwerp, wordt het in het Afkondigingsblad van Aruba geplaatst met een rapport van de regering van het Koninkrijk. Dit rapport bevat in ieder geval de argumen-

ten op grond waarvan wordt voorgesteld af te wijken van het ontwerp, alsmede het ontwerp zelf.

Artikel 25

1. Indien op grond van artikel 24, eerste lid, tegen een besluit beroep is ingesteld, kan de Minister, handelende in overeenstemming met de ministerraad, verzoeken om een voorlopige voorziening.
2. Indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belang, dat vereist, kan door een daartoe door de vice-president van de Raad van State van het Koninkrijk aangewezen lid of staatsraad een voorlopige voorziening worden getroffen. De voorlopige voorziening wordt zo spoedig mogelijk in het Afkondigingsblad van Aruba bekend gemaakt en ter kennis van de ministerraad en de Staten gebracht.
3. De voorlopige voorziening vervalt, zodra door de regering van het Koninkrijk op het beroep is beslist, voor zover daarvoor in koninklijk besluit bedoeld in het tweede lid geen ander tijdstip is aangegeven.

§7. Overige bepalingen

Artikel 26

Het beheer van de bescheiden betreffende de werkzaamheden van het College wordt in het bestuursreglement, bedoeld in artikel 5, eerste lid, geregeld. De bescheiden worden na beëindiging van de werkzaamheden van het College bewaard door de minister, belast met de zorg voor het archief van het Land. De bescheiden worden in afschrift ter beschikking gesteld van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van Nederland.

Artikel 27

Indien een of meer bij of krachtens de Comptabiliteitsverordening 1989 gegeven voorschriften in strijd zijn met de bij of krachtens deze landsverordening gegeven voorschriften, blijven de eerstbedoelde voorschriften buiten toepassing en treden zo nodig de bij of krachtens deze landsverordening gegeven voorschriften daarvoor in de plaats.

§8. Inwerkingtreding

Artikel 28

1. Deze landsverordening treedt in werking met ingang van de dag na die van haar plaatsing in het Afkondigingsblad van Aruba en werkt terug tot en met 1 augustus 2015. Op het tijdstip waarop duurzaam begrotingsevenwicht met inachtneming van de normen, bedoeld in artikel 14, tweede lid, wordt bereikt, wordt deze landsverordening ingetrokken.
2. Deze landsverordening kan worden aangehaald als Landsverordening Aruba Tijdelijk Financieel Toezicht.

Gegeven te Oranjestad, 31 augustus 2015
F.J. Refunjol

De minister van Financiën en Overheidsorganisatie,
A.R. Bermudez

De minister van Algemene Zaken, Wetenschap, Innovatie en Duurzame Ontwikkeling,
M.G. Eman

De minister van Justitie,
A.L. Dowers

De minister van Economische Zaken, Communicatie, Energie en Milieu,
M.E. de Meza

De minister van Volksgezondheid, Ouderenzorg en Sport,
C.A. Schwengle

De minister van Sociale Zaken, Jeugd en Arbeid,
P.F.T. Croes

De minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie,
O.B. Sevinger

De minister van Toerisme, Transport, Primaire Sector en Cultuur,
O.E. Oduber

De minister van Onderwijs en Gezin a.i.,
A.L. Dowers